

УДК 37.02

DOI 10.31654/2663-4902-2024-PP-4-95-103

Гордієнко Т. В.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки,
початкової освіти та освітнього менеджменту
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
hordienkotana@gmail.com
orcid.org/0000-0002-4662-1895

Долматова М. П.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
dolmatovam129@gmail.com
orcid.org/0000-0002-8116-5952

**ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ
КЛАСІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ МАЙСТЕР-КЛАСІВ У ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ТА
МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЯХ**

В статті описані такі форми практичної підготовки майбутніх вчителів початкових класів до проведення майстер-класів для реалізації завдань технологічної та мистецької освітніх галузей, як проведення пробних майстер-класів у навчальних аудиторіях та проведення майстер-класів під час шкільної практики, що допоможе майбутнім педагогам застосувати отримані знання на практиці, розвинути впевненість у проведенні занять та здобути реальний досвід взаємодії з учнями.

Розглянуто особливості ефективної організації пробних майстер-класів у навчальних аудиторіях та проведення майстер-класів під час шкільної практики, що дозволить майбутнім вчителям початкових класів набути досвід у реальних умовах, розвивати практичні та комунікативні навички, аналізувати свої успіхи та помилки.

Проаналізовані переваги майстер-класу як для вчителів, так і для учнів, оскільки він сприяє розвитку практичних навичок, творчого мислення та глибшого засвоєння знань, адже майстер-клас є ефективною формою навчання, яка приносить користь як вчителям, так і учням, вчителі можуть розвивати свої професійні навички, впроваджувати інноваційні методи та отримувати зворотний зв'язок для вдосконалення, а учні отримують можливість активно брати участь у навчанні, розвивати креативність, практичні вміння та підвищувати інтерес до навчання.

Також описані майстер-класи в початковій школі на уроках трудового навчання та майстер-класи для розвитку творчих здібностей учнів початкових класів у мистецькій діяльності. Деталізовані такі форми організації майстер-класів для реалізації завдань технологічної та мистецької освітніх галузей як колективна, індивідуальна та комбінована. Колективні заняття сприяють соціальному розвитку і навчанню через взаємодію, а індивідуальні – стимулюють особистісний ріст і творчий розвиток. Комбінація обох форматів може бути особливо ефективною для забезпечення всебічного розвитку учнів у мистецькій діяльності.

Ключові слова: майстер-клас, технологічна освітня галузь, мистецька освітня галузь.

Постановка проблеми. У зв'язку з оновленням освітніх стандартів та зростанням ролі практико-орієнтованого навчання, учителі повинні володіти не лише теоретичними знаннями, але й практичними навичками, які дозволяють інтегрувати творчі й технологічні методи в навчальний процес. Майстер-класи стають ефективним інструментом для розвитку у молодших школярів творчих і технічних здібностей, тому підготовка вчителів до їх організації є важливим аспектом формування сучасного педагогічного фахівця. В умовах змін, які відбуваються у сфері освіти, зокрема акценту на міждисциплінарність, інтеграцію технологій та розвитку креативного мислення, підготовка вчителів до проведення таких занять набуває особливої важливості. Тому, актуальність статті полягає в необхідності підготовки майбутніх вчителів початкових класів до проведення майстер-класів, що відповідають вимогам сучасної технологічної та мистецької освіти в початковій школі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Озвучену проблему досліджували науковці у галузі педагогіки та професійної підготовки вчителів. Серед тих, хто працював над цією проблемою, варто виділити таких дослідників: *Л.С. Вовк*, чії роботи стосуються підготовки вчителів до інтеграції технологічної освіти у початкову школу. Вона аналізує методики розвитку творчого мислення учнів через інтерактивні методи навчання, зокрема майстер-класи; *Н.В. Кічук* досліджує питання професійної підготовки педагогів у контексті розвитку творчих і практичних навичок у початкових класах, зокрема через застосування технологій мистецької освіти; роботи *О.М. Савченко* охоплюють загальні питання підготовки вчителів початкових класів, включаючи методи творчого навчання та інтеграції технологічної освіти у викладання; *Г.І. Тарасенко* займається дослідженням інноваційних підходів у підготовці педагогів, зокрема щодо використання майстер-класів у технологічній та мистецькій освітніх галузях; *В.І. Луценко* розглядає питання підготовки вчителів до реалізації творчих методів навчання, а також можливості інтеграції технологій у процес розвитку художнього потенціалу дітей. Ці науковці підкреслюють важливість поєднання традиційних і інноваційних методів у підготовці вчителів, зокрема через майстер-класи, які дозволяють учням розвивати творчі та технічні навички.

Мета статті – дослідити та обґрунтувати ефективні підходи до підготовки майбутніх вчителів початкових класів до проведення майстер-класів, що спрямовані на реалізацію завдань технологічної та мистецької освітніх галузей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Організація практичної підготовки майбутніх вчителів початкових класів через проведення пробних майстер-класів є важливим етапом у їхній професійній підготовці. Це допомагає майбутнім педагогам застосувати отримані знання на практиці, розвинути впевненість у проведенні занять та здобути реальний досвід взаємодії з учнями. Процес підготовки можна розбити на два ключові етапи: проведення пробних майстер-класів у навчальних аудиторіях та під час шкільних практик [2, с. 80]. Далі розглянемо, як ефективно організувати ці етапи.

Етап *проведення пробних майстер-класів у навчальних аудиторіях* є перехідним між теоретичною підготовкою та реальним досвідом роботи у школі. Університетські аудиторії стають першою платформою для відпрацювання навичок проведення майстер-класів. Основними завданнями цього етапу є розробка власних навчальних матеріалів, перевірка їх на практиці та отримання зворотного зв'язку від викладачів і одногрупників [7, с. 18].

По-перше, майбутні вчителі повинні самостійно розробити план майстер-класу, який включатиме:

- вибір теми та мети майстер-класу. Наголосимо, що важливо, щоб тема була пов'язана з технологічною чи мистецькою галузями та враховувала вікові особливості учнів;

- планування етапів майстер-класу (демонстрація, спільна практика, рефлексія, самостійна робота учнів).

- вибір необхідного обладнання, наочних матеріалів, інструментів та підручних засобів.

По-друге, власне виконання пробних майстер-класів перед однокласниками. Практичні заняття в університеті можуть організовуватись таким чином, що студенти проводять майстер-класи для своїх однокласників. Цей етап дозволяє відпрацювати структуру і подачу матеріалу, перевірити свій план заняття і отримати зворотний зв'язок щодо його ефективності, оцінити власні комунікативні навички. Для майбутніх вчителів важливо попрацювати над умінням чітко пояснювати матеріал, контролювати час та взаємодіяти з «учнями» (однокласниками).

І *по-третє*, отримання корекції від викладача і однокласників, коли викладачі надають поради, які допоможуть майбутнім вчителям початкових класів вдосконалити проведення майстер-класів у майбутньому. Тут доречні аналіз і рефлексія, адже після проведення пробного майстер-класу студентам корисно оцінити, що вийшло успішно, а що потребує вдосконалення. Це важлива діяльність, адже формуванню навичок рефлексії і критичного аналізу своєї діяльності [3, с. 33].

Етап проведення майстер-класів під час шкільної практики. Шкільна практика є важливим етапом у підготовці вчителів, оскільки вона дозволяє застосувати теоретичні знання та сформовані професійні навички у реальних умовах. Організація майстер-класів під час шкільної практики вимагає врахування кількох важливих аспектів: аналіз індивідуальних особливостей учнів, адже перед проведенням майстер-класу студентам необхідно врахувати вікові та індивідуальні особливості учнів класу, з яким вони працюватимуть, оцінити їх рівень знань і вмінь, що допоможе адаптувати матеріал і завдання до рівня розвитку дітей. Також практикант має зважати на те, як краще мотивувати дітей, які методи подачі інформації будуть ефективнішими для конкретної групи [9].

Під час шкільної практики майбутні вчителі отримують можливість проводити майстер-класи в реальних умовах. Майбутній вчитель повинен самостійно підготувати необхідне обладнання, навчальні матеріали та простір для проведення заняття. Важливо, щоб студент підтримував активний діалог з учнями, спонукав їх ставити запитання, брати участь у дискусії і практичній діяльності. Під час проведення практичної частини основний акцент рекомендуємо робити на активному залученні учнів у процес, де вони зможуть самостійно виконувати завдання під керівництвом вчителя. Після завершення майстер-класу студентам необхідно провести рефлексію, отримати зворотний зв'язок від учителів і учнів. Студентам-практикантам доречно оцінити власні успіхи та проблеми, що виникли під час проведення заняття, а також проаналізувати, як можна покращити методику у майбутньому [8, с. 90].

Безперечно, важливим елементом підготовки майбутніх вчителів початкових класів є підтримка з боку викладачів і наставників, які можуть консультувати студентів під час підготовки, допомагати у виборі методів і підходів до проведення майстер-класу, спостерігати та надавати зворотний зв'язок, вказати на його сильні та слабкі сторони, за потреби організувати додаткові заняття чи тренінги для вдосконалення навичок проведення майстер-класів [4, с. 55].

Отже, організація пробних майстер-класів у навчальних аудиторіях та під час шкільної практики є важливими складовими підготовки майбутніх вчителів початкових класів. Ці етапи дозволяють студентам набувати досвіду у реальних умовах, розвивати практичні та комунікативні навички, аналізувати свої успіхи та помилки. Підтримка викладачів та наставників у цьому процесі є необхідною для забезпечення ефективного навчання та подальшого професійного зростання.

Наголосимо, що майстер-клас як форма навчання має численні переваги як для вчителів, так і для учнів, оскільки він сприяє розвитку практичних навичок, творчого мислення та глибшого засвоєння знань.

Під час підготовки та проведення майстер-класу майбутні вчителі вдосконалюють свої вміння з організації навчального процесу, підбору методик і матеріалів для

ефективного навчання. Майбутні вчителі можуть інтегрувати інноваційні технології та сучасні підходи до викладання, що підвищує їх професіоналізм. Майстер-клас також сприяє активній участі учнів, що полегшує взаємодію вчителя з класом і робить уроки більш динамічними. Вчителі можуть адаптувати завдання для різних учнів, надаючи кожному можливість розвиватися відповідно до його здібностей. Проведення майстер-класу дає вчителю можливість рефлексувати, аналізувати успіхи і недоліки, що сприяє постійному вдосконаленню. Взаємодія з учнями під час майстер-класу допомагає вчителю вдосконалювати свої навички комунікації, управління класом та надання зворотного зв'язку. також вчитель може ділитися своїми унікальними методиками, творчими підходами чи практичними навичками з колегами та учнями, підвищуючи свій авторитет і професійний статус [6, с.38].

Щодо учнів, то майстер-клас дозволяє їм не тільки слухати та спостерігати, але й безпосередньо брати участь у процесі навчання, що допомагає краще засвоювати матеріал через практику. Учні отримують можливість самостійно виконувати завдання під керівництвом вчителя, що розвиває навички самостійності та відповідальності. Майстер-клас дає учням простір для експериментування, що стимулює їхнє креативне мислення та пошук нових підходів до вирішення завдань. Учні вчаться мислити творчо, розвивати свої ідеї та знаходити оригінальні рішення, що важливо не лише в навчанні, але й у повсякденному житті [5, с.12].

На відміну від стандартних уроків, майстер-класи мають більш інтерактивну та практичну природу, що підвищує зацікавленість учнів у навчальному процесі, учні мають можливість одразу бачити результати своєї роботи, що мотивує їх до подальшого розвитку і поглиблення знань. Також діти під час майстер-класів працюють у групах, що сприяє розвитку їхніх навичок комунікації, співпраці та вміння працювати в команді [6, с.84].

Отже, майстер-клас є ефективною формою навчання, яка приносить користь як вчителям, так і учням. Вчителі можуть розвивати свої професійні навички, впроваджувати інноваційні методи та отримувати зворотний зв'язок для вдосконалення. Учні, у свою чергу, отримують можливість активно брати участь у навчанні, розвивати креативність, практичні вміння та підвищувати інтерес до навчання.

Впровадження майстер-класів для розвитку технічних та практичних навичок учнів – це чудовий спосіб залучити дітей до активного навчання та творчого процесу. Ось кілька кроків, які допоможуть майбутнім вчителям початкових класів ефективно організувати такі заняття:

- почати з вибору теми, яка буде цікава і корисна учням, відповідає їхнім віковим можливостям та рівню підготовки.

- пояснити кожен етап роботи і показати на прикладі, як виконати завдання. Важливо робити це поступово, щоб діти могли легко повторювати дії. Успіх майстер-класу залежить від того, наскільки активно учасники задіяні в процесі.

- врахувати, що кожен учень має свій темп роботи і рівень майстерності, тому важливо допомагати тим, хто відчуває труднощі, але не варто робити роботу за них. Важливо оцінювати не лише результат, але й зусилля учнів, їхні нові підходи, навіть якщо перші спроби виявляються не дуже вдалим.

- наприкінці майстер-класу обов'язкове проведення огляду результатів. Доречно запитати учнів, що було для них найскладнішим і що вони хотіли б покращити. Це допоможе їм усвідомити свої досягнення та зони для розвитку. Можна організувати виставку робіт або створити портфоліо. Це мотивує учнів та дозволить їм оцінити свій прогрес [9].

Майстер-класи в початковій школі на уроках трудового навчання мають бути цікавими, пізнавальними і такими, що відповідають рівню розвитку дітей. Ось кілька ідей для майстер-класів, які можна легко впровадити [7]:

- *аплікації з паперу*. Учні можуть створювати різноманітні аплікації з кольорового паперу, такі як квіти, тварини чи геометричні візерунки. Цей вид діяльності розвиває

дрібну моторику, увагу та творче мислення. *Матеріали:* кольоровий папір, ножиці, клей, картон для основи.

- *вироби з природних матеріалів.* Майстер-клас із виготовлення виробів з природних матеріалів, таких як шишки, листя, каштани, може бути дуже захопливим. Учні можуть зробити, наприклад, лісових мешканців або мініатюрні ландшафти. *Матеріали:* шишки, жолуді, листя, клей, пластилін, фарби.

- *ліплення з пластиліну.* Ліплення допомагає дітям розвивати просторову уяву та дрібну моторику. Тематика може бути різною: фігурки тварин, фрукти, будинки тощо. Це також можливість розповісти дітям про кольори, форми та пропорції. *Матеріали:* пластилін різних кольорів, дощечки для ліплення.

- *орігамі.* Вчити дітей основам орігамі – чудовий спосіб розвивати їхню увагу та здатність слідувати інструкціям. Вони можуть створювати різноманітні прості фігурки, такі як журавлики, човники або квіти. *Матеріали:* квадратні аркуші паперу.

- *створення святкових листівок.* До свят можна організувати майстер-клас зі створення листівок. Це не тільки розвиває творчі навички, але й навчає дітей думати про інших та дарувати радість. *Матеріали:* кольоровий папір, фломастери, блискітки, стрічки, клей, наклейки.

- *виготовлення браслетів.* Діти можуть створювати яскраві браслети з бісеру або ниток, освоюючи прості техніки плетіння. Це допоможе їм розвивати моторику рук і координацію. *Матеріали:* бісер, нитки, тонкі стрічки, голки для бісеру.

- *малювання на тканині.* Майстер-клас з малювання на тканині дає можливість дітям спробувати себе у ролі дизайнерів. Вони можуть розфарбовувати прості футболки чи хустинки за допомогою спеціальних фарб або фломастерів для тканини. *Матеріали:* тканина (футболки, хустинки), фарби для тканини або фломастери, трафарети.

- *виготовлення мозаїки.* Мозаїка – це цікавий вид діяльності, де учні можуть створювати візерунки або картини з дрібних частинок паперу, бісеру або камінців. Це заняття допоможе розвивати терплячість і точність. *Матеріали:* дрібні шматочки паперу, бісер, камінці, клей, картон для основи.

Майстер-класи в початковій школі на уроках трудового навчання повинні бути недовгими (30-40 хвилин), щоб діти не втратили інтерес, важливо допомагати дітям на всіх етапах, але давати можливість працювати самостійно та захочувати дітей за їхню старанність і творчість, незалежно від кінцевого результату. Такий підхід, на наш погляд, сприятиме розвитку не лише технічних, а й соціальних навичок, як-от співпраця і вміння вирішувати проблеми [5, с.14].

Майстер-класи для розвитку творчих здібностей учнів початкових класів у мистецькій діяльності – це чудова можливість для дітей розкрити свій творчий потенціал і розвинути художні, музичні та театральні навички [7]. Нижче вкажемо на особливості проведення таких майстер-класів у різних видах мистецтва:

Малювання. Учні можуть експериментувати з різними техніками малювання, такими як акварель, гуаш, пастель чи малювання пальцями. Головне завдання – надати дітям свободу самовираження. Теми можуть бути пов'язані з природою, емоціями або фантазійними сюжетами. Наприклад, «Мій казковий світ», «Чарівний ліс» або «Настрій у кольорі». Спочатку слід пояснити та показати, як працювати з інструментами (пензлями, фарбами, крейдою), але важливо залишати простір для власної інтерпретації дитини.

Ліплення пластиліном, глиною або солоним тістом, яке можна легко створити в класі, розвиває моторику, просторове мислення та творче уявлення. Такі теми, як «Тварини мого світу», «Фантастичні істоти», «Мій улюблений персонаж» дозволять дітям створювати не тільки реалістичні, але й вигадані образи. Важливо пояснити базові принципи роботи з матеріалом (як з'єднувати деталі, робити фігури стійкими), але важливо дозволяти учням експериментувати, використовуючи їхню фантазію.

Музика. Майстер-клас може включати як співи, так і гру на простих музичних інструментах, наприклад, маракасах, барабанах чи дзвіночках. Діти можуть разом створювати ритмічні малюнки або прості мелодії. Можна запропонувати дітям створювати звукові картини природи (наприклад, «шум дощу» або «вітер у лісі»). Це допоможе розвивати їхню здатність до слухового сприйняття та імпровізації. Можна організувати музичні ігри, де діти повинні виконувати різні дії під музику (стрибати, рухатись або малювати на ходу). Корисно дати можливість дітям створювати власні ритми або мелодії, використовуючи музичні інструменти або навіть тіло (плескання, топання). Така діяльність сприятиме розвитку слуху, ритмічного відчуття, музичного уявлення і здатності до імпровізації.

Театр. Діти можуть працювати над створенням масок для свого персонажа, а потім інсценізувати короткі вистави або етюди. Наприклад, це можуть бути казкові сюжети або вигадані історії на тему «День із життя тварини». Театральні ігри з імпровізацією допоможуть дітям розвивати впевненість у собі. Вони можуть спонтанно вигадувати діалоги, дії або міміку, що дозволяє їм вільно виражати свої емоції. Учні можуть створювати ляльки з паперу або тканини, а потім розігравати виставу. Ляльковий театр чудово підходить для тих, хто поки соромиться виступати перед аудиторією. Також можна запропонувати дітям зіграти емоції, це допоможе їм розвивати емоційну грамотність і вміння краще розуміти почуття інших.

На майстер-класах для розвитку творчих здібностей учнів початкових класів у мистецькій діяльності діти повинні відчувати, що можуть вільно експериментувати, не боячись зробити помилку, що буде надана підтримка тим, хто потребує допомоги, і стимули для більш самостійних учнів [1, с. 37].

Майстер-класи в мистецькій діяльності мають величезний потенціал для розвитку творчих здібностей учнів. Такі заняття сприяють не лише розвитку конкретних навичок у мистецтві, а й загальному гармонійному розвитку дитини.

Організація майстер-класів для реалізації завдань технологічної та мистецької освітніх галузей може мати дві основні форми: колективну та індивідуальну [4, с. 55]. Розглянемо ці підходи детальніше:

- у *колективних майстер-класах* учні працюють разом, що сприяє розвитку комунікативних навичок і вміння працювати в команді. Вони можуть обмінюватися ідеями, надихати одне одного та допомагати одне одному у вирішенні творчих завдань. Діти можуть працювати над створенням великого спільного проєкту, наприклад, колективного панно, муралу, інсталяції чи театральної постановки. Такі майстер-класи сприяють відчуттю єдності та дозволяють кожному внести свій вклад у загальну роботу.

- в *індивідуальних майстер-класах* учень отримує більше уваги від вчителя, що дозволяє зосередитися на розвитку його особистих навичок та інтересів, учитель може адаптувати заняття під конкретні потреби дитини. Такий формат сприяє розвитку індивідуального стилю учня. Дитина має можливість більше експериментувати і виражати свої особисті ідеї, не зважаючи на очікування або дії інших.

- у деяких випадках доцільно комбінувати колективні та індивідуальні елементи в одному майстер-класі. Наприклад, майстер-клас може починатися з групової частини, де діти знайомляться з основами техніки, а потім кожен учень створює свій власний твір. У кінці можна знову зібратися разом, щоб обговорити результати і поділитися враженнями. У колективних заняттях можуть бути спільні ресурси (наприклад, велике полотно для малювання), тоді як для індивідуальних – індивідуальні набори матеріалів (фарби, глина тощо). Індивідуальні заняття можуть бути коротшими, але більш інтенсивними, тоді як колективні зазвичай вимагають більше часу для обговорення і роботи в команді. В обох форматах важливо надавати учням підтримку та конструктивну критику. В індивідуальних заняттях зворотний зв'язок є більш детальним, тоді як у колективних – загальним, але він має враховувати зусилля кожного.

Отже, організація як колективних, так і індивідуальних майстер-класів дозволяє учням по-різному розкривати свій художній потенціал. Колективні заняття сприяють соціальному розвитку і навчанню через взаємодію, а індивідуальні – стимулюють особистісний ріст і творчий розвиток. Комбінація обох форматів може бути особливо ефективною для забезпечення всебічного розвитку учнів у мистецькій діяльності [2, с. 84].

Висновки. У результаті дослідження було встановлено, що підготовка майбутніх вчителів початкових класів до проведення майстер-класів для реалізації завдань технологічної та мистецької освітніх галузей є важливим компонентом їхньої професійної підготовки. Проведення таких занять сприяє розвитку творчих, технічних і педагогічних компетентностей майбутніх учителів, забезпечуючи інтеграцію інноваційних підходів у навчальний процес. Основними завданнями підготовки вчителів є формування здатності планувати та організовувати практичні заняття, володіння сучасними методиками викладання творчих дисциплін, а також розвиток вміння працювати в команді і стимулювати творче мислення учнів. Майстер-класи стають ефективним засобом для впровадження технологічної та мистецької освіти, оскільки дозволяють учням не лише здобувати нові знання та навички, але й вільно виражати себе, розвиваючи креативність та інтерес до навчання.

Перспективи подальших досліджень можуть бути зосереджені на розробці конкретних методичних рекомендацій для підготовки вчителів початкових класів до проведення майстер-класів у різних напрямках технологічної та мистецької освіти. Також доцільно продовжити вивчення впливу таких занять на формування в учнів творчих та інноваційних компетенцій, а також на їхній емоційний і соціальний розвиток. Важливо також дослідити інтеграцію цифрових технологій у проведення майстер-класів, що може підвищити їхню ефективність та забезпечити нові підходи до організації навчального процесу в умовах сучасної освітньої реформи.

Література

1. Власова І. Візуалізація навчального матеріалу в процесі навчання математики: (майстер-клас «Живі презентації Презі»). *Математика в рідній школі: науково-методичний журнал*. 2017. № 1. С. 34-40
2. Возняк І.І., Гордієнко Т.В. Використання методу проєктів у підготовці майбутніх учителів початкової школи під час вивчення курсу «Сучасні підходи до навчання технологічної та мистецької освітньої галузі в початковій школі». *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя)*, 2023. №3, 77-87.
3. Гавриш Н. Майстер-клас як форма підвищення кваліфікації педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу: Щомісячний спеціалізований журнал*. 2021. № 3. С. 32–35.
4. Карпенко Т. Активізація пізнавальної діяльності учнів засобами технології «Перевернутий клас»: (майстер-клас) *Початк. шк.: наук.-метод. журн.* 2017. № 4. С. 54–56.
5. Кожем'яка О.Л. Поширення педагогічного досвіду вчителя через проведення майстер-класів. *Історія та правознавство: науково-методичний журнал*. 2014. № 12. С. 10–15.
6. Майстер-клас учителя початкових класів. Крайці відкриті уроки: уклад. Ольга Світлична. Т.: Підручники і посібники, 2013. 175 с.
7. Методичні рекомендації до практичних та лабораторних занять з навчальної дисципліни «Сучасні технології навчання технологічної та мистецької галузі в початковій школі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня напряму підготовки 013 Початкова освіта / уклад.: І. І. Возняк, Т. В. Гордієнко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 89 с.
8. Ingrid Maria Hanken The role and significance of masterclasses in creative learning. *Musicians in the Making: Pathways to Creative Performance*. Oxford Academic Books-3. December 2017, chapter 4, P. 75-92
9. What Is an Academic Masterclass? URI: <https://www.oxfordscholastica.com/blog/what-is-an-academic-masterclass/> (Дата звернення 11.10.2024)

References

1. Vlasova I. (2017) Vizualizatsiia navchalnoho materialu v protsesi navchannia matematyky: (maister-klas «Zhyvi prezentatsii Prezi») [Visualization of educational material in the process of teaching mathematics: (master class "Live Prezi presentations")]. *Matematyka v ridnii shkoli: naukovo-metodychnyi zhurnal*. № 1. P. 34-40 [in Ukrainian].
 2. Vozniak I.I., Hordiienko T.V. (2023) Vykorystannia metodu proiektiv u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv pochatkovoii shkoly pid chas vyvchennia kursu «Suchasni pidkhody do navchannia tekhnolohichnoi ta mystetskoii osvithoi haluzi v pochatkovii shkoli» [The use of the project method in the training of future primary school teachers during the study of the course «Modern approaches to teaching the technological and artistic field of education in primary school»]. *Naukovi zapysky. Seriia «Psykhologo-pedahohichni nauky» (Nizhynskiy derzhavnyi universytet imeni Mykoly Hoholia)*, №3, P. 77-87 [in Ukrainian].
 3. Havrysh N. (2021) Maister-klas yak forma pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohiv [Master-class as a form of professional development of teachers]. *Vykhovatel-metodyst doshkilnoho zakladu: Shchomisiachnyi spetsializovanyi zhurnal*. № 3. P. 32-35 [in Ukrainian].
 4. Karpenko T. (2017) Aktyvizatsiia piznavalnoi diialnosti uchniv zasobamy tekhnolohii «Perevernutyi klas»: (maister-klas) [Activation of students' cognitive activity by means of the "Flip Class" technology]. *Pochatk. shk.: nauk.-metod. zhurn.* № 4. P. 54-56 [in Ukrainian].
 5. Kozhemiaka O.L. (2014) Poshyrennia pedahohichnoho dosvidu vchytelia cherez provedennia maister-klasiv [Spreading the teacher's pedagogical experience through master classes]. *Istoriia ta pravoznavstvo: Naukovo-metodychnyi zhurnal*. № 12. P. 10–15 [in Ukrainian].
 6. Maister-klas uchytelia pochatkovykh klasiv. Krashchi vidkryti uroky [Master class for elementary school teachers. The best open lessons]: (2013) uklad. Olha Svitlychna. T.: Pidruchnyky i posibnyky. 175 p. [in Ukrainian].
 7. Metodychni rekomendatsii do praktychnykh ta laboratornykh zaniat z navchalnoi dystsypliny «Suchasni tekhnolohii navchannia tekhnolohichnoi ta mystetskoii haluzi v pochatkovii shkoli» dlia zdobuvachiv vyshchoi osvity drugoho (mahisterskoho) rivnia napriamu pidhotovky 013 Pochatkova osvita [Methodological recommendations for practical and laboratory classes in the educational discipline "Modern technologies of teaching technological and artistic fields in primary school" for students of higher education of the second (master's) level in the field of training 013 Primary education]. uklad.: I. I. Vozniak, T. V. Hordiienko (2024) Nizhyn: NDU im. M. Hoholia, 2024. 89 p. [in Ukrainian].
 8. Ingrid Maria Hanken (2017) The role and significance of masterclasses in creative learning. *Musicians in the Making: Pathways to Creative Performance*. Oxford Academic Books-3. December, chapter 4, P. 75–92 [in English].
 9. What Is an Academic Masterclass? URL: <https://www.oxfordscholastica.com/blog/what-is-an-academic-masterclass/> (Date of application 11.10.2024) [in English].
-
-

Hordiienko T.

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Pedagogy,
Primary Education and Educational Management,
Nizhyn Mykola Gogol State University
hordienkotana@gmail.com
orcid.org/0000-0002-4662-1895

Dolmatova M.

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
of the Applied Linguistics Department,
Nizhyn Mykola Gogol State University
dolmatovam129@gmail.com
orcid.org/0000-0002-8116-5952

FEATURES OF THE PREPARATION OF FUTURE PRIMARY CLASS TEACHERS FOR CONDUCTING MASTER CLASSES IN TECHNOLOGICAL AND ART EDUCATION FIELDS

The article describes the following forms of practical training of future primary school teachers to conduct master classes for the implementation of tasks in the technological and artistic fields of education, such as conducting trial master classes in classrooms and conducting master classes during school practice, which will help future teachers to apply the received knowledge in practice, develop confidence in conducting classes and gain real experience of interaction with students. Features of effective organization of trial master classes in educational classrooms and conducting master classes during school practice are considered, which will allow future primary school teachers to gain experience in real conditions, develop practical and communicative skills, and analyze their successes and mistakes.

The article analyzes the advantages of master classes for both teachers and students, as it contributes to the development of practical skills, creative thinking and deeper assimilation of knowledge, because the master class is an effective form of learning that benefits both teachers and students, teachers can develop their professional skills, implement innovative methods and receive feedback for improvement, and students get the opportunity to actively participate in learning, develop creativity, practical skills and increase interest in learning.

Also described are master classes in elementary school in the lessons of labor training and master classes for the development of creative abilities of primary school students in artistic activities. The following forms of organizing master classes for the implementation of the tasks of the technological and artistic educational fields as collective, individual and combined are detailed. Collective classes contribute to social development and learning through interaction, and individual classes stimulate personal growth and creative development. A combination of both formats can be particularly effective in ensuring comprehensive development of students in artistic activities.

Key words: master class, technological educational field, art educational field.